

การบริหารจัดการวงดนตรีไทยสากลในประเทศไทย : กรณีศึกษา วงดนตรีเกษมศรี วงดนตรีคีตศิลป์ และวงดนตรีสุภาภรณ์

THE MANAGEMENT OF THAI POPULAR BIG BANDS IN THAILAND CASE STUDY OF KASEMSRI, KEETASIL AND SUPAPORN POPULAR BIG BAND

UNNOP VORAVANICH

อรรณพ วรวานิช

สาขาวิชาดุริยางคศิลป์ คณะวิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

MUSIC, COLLEGE OF MUSIC, MAHASARAKHAM UNIVERSITY

เฉลิมพล งามสุทธิ¹

CHALERMPON NGAMSUTTI¹

บทคัดย่อ

วงดนตรีไทยสากล เป็นวงดนตรีที่บรรเลงเพลงด้วยเครื่องดนตรีตะวันตก โดยใช้โน้ตเพลงแบบสากล ขับร้องด้วยภาษาไทย เช่น วงดนตรีสุนทราภรณ์ หรือวงดนตรีกรมประชาสัมพันธ์ ซึ่งขับร้องเพลงไทยประกอบดนตรีสากล เช่น เพลงลูกกรุง การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพมีความมุ่งหมายดังนี้ 1) เพื่อศึกษาประวัติและผลงานของวงดนตรีเกษมศรีสุภาภรณ์ วงดนตรีคีตศิลป์ วงดนตรีสุภาภรณ์ 2) เพื่อศึกษาวิธีการบริหารจัดการ ของวงดนตรีเกษมศรีสุภาภรณ์ วงดนตรีคีตศิลป์ วงดนตรีสุภาภรณ์ ซึ่งเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสำรวจเบื้องต้น แบบสัมภาษณ์ แบบสังเกต การมีส่วนร่วม และแบบสอบถาม โดยใช้ทฤษฎีมานุษยดุริยางควิทยาและ POSDCoRB ในเขตพื้นที่จังหวัดลพบุรี จังหวัดนนทบุรี และกรุงเทพฯ ระหว่างเดือนสิงหาคม 2552 – เดือนสิงหาคม 2555 พบว่า ประวัติวงดนตรีเกษมศรี ก่อตั้งโดย สมคิด เกษมศรี เมื่อ พ.ศ. 2517 วงดนตรีคีตศิลป์ก่อตั้งโดย วัชระ ปันศิริ เมื่อ พ.ศ. 2535 และวงดนตรีสุภาภรณ์ก่อตั้งโดย สุภาภรณ์ ชานิราชกิจ เมื่อ พ.ศ. 2530 โดยมีผลงานเพลงของตนเองและนำเพลงสุนทราภรณ์มาบรรเลง วิธีการบริหารจัดการวงดนตรีไทยสากล พบว่า 1) การวางแผนการแสดงดนตรีกับวัตถุประสงค์ 2) การแบ่งหน้าที่ ได้แก่ นักร้อง นักดนตรี ฝ่ายจัดเตรียมโน้ตเพลงและเครื่องดนตรี 3) บุคลากรของวงดนตรี ได้แก่ หัวหน้าวงดนตรี นักร้อง นักดนตรี พนักงานจัดเตรียมเครื่องดนตรี 4) การควบคุมในการซ้อมดนตรี ด้วยการจัดให้มีการซ้อมดนตรี และควบคุมด้วยหัวหน้าวงดนตรี 5) การประสานงานให้รับทราบเกี่ยวกับวันเวลาของการแสดงและจัดเตรียมอุปกรณ์ 6) การประชาสัมพันธ์ในการจัดแสดง โดยการจัดทำแผ่นพับ แผ่นโฆษณา งาน และประกาศงานทางวิทยุหรือทางโทรทัศน์ 7) ค่าตอบแทนในการจัดการแสดงมีความเหมาะสมกับขนาดของวงดนตรี

คำสำคัญ : ดนตรี, ดนตรีศึกษา, วงดนตรีไทยสากล, มานุษยดุริยางควิทยา, การบริหารจัดการ

ABSTRACT

The Thai popular big bands, derived and influenced by the western culture and music, when performed with Thai traditional melodies and lyrics combined, is a well proof of its popularity and serving as all-time favorite throughout Thailand. The objectives of this qualitative research are two folds: 1) Study of its history and achievements; 2) Study of the management techniques. The tools deployed were those of

¹ ผู้ช่วยศาสตราจารย์, ดนตรีศึกษา, ดนตรีศึกษา, มหาวิทยาลัยกรุงเทพมหานครธนบุรี

explorative and descriptive natures, based on i.e. surveys, interviews, observations, and participation. The designated areas are Lopburi, Nonthaburi provinces and the Bangkok Metropolitan. The research was carried out during August 2010 – December 2012. The constructive conclusions revealed that the early formations of the Thai popular big bands, i.e. Kasemsri (by Somkid Kasemsri in 1974), Supaporn (by Supaporn Chamnirachakit in 1987 and Keetasil (by Watchara Pansiri in 1992) respectively, with their own music arrangements, in terms of lyrics, melodies and chorus, using Suntaraporn characteristics as role model, fully reflected in their high standard of performances and public recognition. The key successful indicators engaged in maintaining effective band management and upholding current prominent achievements comprised of: 1) Efficient planning and organization – well corresponding to the objectives; 2) Clear division of assignments – Managers in charge of singers, notes/songs, musicians, instruments/installation; 3) Bands staffing – Band Manager, singers, musicians, musical equipment and coordinators; 4) Rehearsal schedules – under the full supervision of the Band Manager; 5) Coordination of equipment – timely notification of performing rosters and preparation of adequate musical instruments; 6) Public Relations – ensuring wide media coverage (TV, radio, brochures/ advertisements); 7) Honorarium – moderate rate and in good proportion of the band scale. The successful result of seamless operation during the entire concerts and the continued work flows is the clear indication of the proper application and full utilization of the Ethnomusicology and POSDCoRB Theory in the Thai popular bands.

Keywords: Music, Music Education, Ethnomusicology, Thai popular big band, Management

บทนำ

ประเทศไทยเมื่อได้รับอารยธรรมตะวันตกและดนตรีตะวันตก จึงเริ่มเข้าสู่ความเป็นสากลรวมทั้งในด้านอื่นๆ และทางด้านดนตรี ดนตรีไทยสากลได้เริ่มมีขึ้น เมื่อได้นำดนตรีสากลมาร่วมบรรเลงในทำนองเพลงไทย หรือใช้เนื้อร้องเป็นภาษาไทย จึงเกิดเป็นเพลงไทยสากลและเป็นที่นิยมตลอดมา สำนักนายกรัฐมนตรีได้กำหนดชื่อเรียกเพลงฝรั่งหรือเพลงอย่างฝรั่งว่าดนตรีไทยสากล ทั้งนี้เพราะเพลงชนิดดังกล่าวมีท่วงทำนองผสมกันระหว่างดนตรีไทย แต่ดั้งเดิมเข้ากับดนตรีชาวตะวันตกซึ่งเป็นสากลนิยม เพลงประเภทนี้จึงใช้คำว่าเพลงไทยสากลเป็นต้นมา (ป. พิบูลสงคราม. 2482) ลักษณะของเพลงไทยสากลในเรื่องคำร้องและดนตรี เป็นเพลงไทยอีกรูปแบบหนึ่ง ที่มีคำร้องเป็นภาษาไทย แต่รับเอาอิทธิพลจากตะวันตกทั้งในด้านของจังหวะ เครื่องดนตรี ทำนอง ดังนั้นเพลงไทยสากลจึงเปลี่ยนแปลงไปตามพัฒนาการของดนตรีตะวันตก เพลงไทยสากล ในระยะแรกๆ มีจังหวะและทำนองที่ยังได้รับอิทธิพลเพลงไทยเดิมอยู่มาก จึงทำให้มีลีลาทำนองคล้ายเพลงไทยเดิม จังหวะส่วนมากเป็นจังหวะช้า แต่ต่อมาจังหวะและดนตรีแนวใหม่ๆ ของเพลงสากลได้มีอิทธิพลต่อการประพันธ์เพลง จึงทำให้เพลงไทยสากลแตกต่างไปจากเพลงไทยเดิมและเพลงพื้นบ้าน และยังทำให้เกิดเพลงไทยสากลแนวใหม่ขึ้นในปัจจุบัน (สมบัติ กิ่งกาญจนวงศ์. 2534: 55)

ลักษณะของวงดนตรีสุนทราภรณ์เป็นแบบตะวันตก โดยใช้เครื่องเป่าเป็นหลัก เช่น ทรัมเป็ต คาริเน็ต และมีเครื่องสายผสม เช่น ไวโอลิน เป็นวงดนตรีขนาดใหญ่ การกำเนิดวงดนตรีสุนทราภรณ์เป็นจุดเริ่มต้นของเพลงไทยสากล ในยุคปัจจุบัน (สมาคมนักแต่งเพลง. 2526: 7) รูปแบบเพลงที่เกิดขึ้นในประเทศไทยได้เกิดจากการนำเครื่องดนตรีสากลมาใช้กับเพลงไทย โดยมีกำเนิดมาจากการนำดนตรีของตะวันตกมาปรับให้เข้ากับดนตรีไทย จนเป็นรูปแบบเพลงลูกกรุง เพลงลูกทุ่ง และยังมีรูปแบบเพลงอีกรูปแบบหนึ่ง คือ เพลงสุนทราภรณ์ ที่มีแนวทำนองที่หลากหลาย เพลงในรูปแบบที่กล่าวมาทั้งหมดนั้นรวมแล้วยังคงเรียกว่าเพลงไทยสากล เพลงไทยสากลเป็นเพลงของไทยรูปแบบหนึ่งที่เกิดขึ้นในช่วงเวลาประมาณ 100 ปี โดยรับเอาแบบอย่างของดนตรีตะวันตกมาปรับปรุงให้เหมาะสมกับรสนิยมของคนไทย (สุกรี

เจริญสุข. 2538: 86) ดนตรีไทยสากลในประเทศไทยมาจากอิทธิพลของดนตรีตะวันตก ที่แผ่ขยายไปยังประเทศต่างๆ จนได้รับความนิยมอย่างมากมาย ย่อมมีอิทธิพลต่อการบรรเลง และการขับร้องเพลงไทยสากลเป็นอย่างมาก เช่น รูปแบบการประสมวงดนตรี การเรียบเรียงเสียงประสาน คำร้อง ทำนอง จังหวะ และคีตลักษณ์ เป็นต้น เมื่อดนตรีตะวันตกเข้ามามีบทบาทต่อเพลงไทยมากขึ้น จนเป็นที่รู้จักแนวทางและวิธีการประพันธ์เพลงของดนตรีตะวันตก จึงเป็นสาเหตุสำคัญที่ก่อให้เกิดวงดนตรีขนาดใหญ่ เช่น วงดนตรีสุนทราภรณ์ (สุกรี เจริญสุข. 2532: 49)

เพลงไทยสากล คือ เพลงที่บรรเลงด้วยเครื่องดนตรีตะวันตก เช่น คีย์บอร์ด กีตาร์ เบส กลองชุด ทรัมเป็ต ทรอมโบน แซกโซโฟน อัลโต บาริโตน เทนเนอร์ เป็นต้น แต่มีการขับร้องเป็นภาษาไทย ปัจจุบันวงดนตรีไทยสากลที่ยังคงการแสดงดนตรีที่มีคำร้องเป็นภาษาไทย และใช้เครื่องดนตรีตะวันตกในการบรรเลงตลอดการแสดง โดยไม่เกี่ยวข้องกับหน่วยงานทางราชการ และได้ก่อตั้งวงดนตรีไทยสากลมากกว่า 20 ปี มีอยู่น้อยมาก อันเนื่องมาจากความเจริญทางด้านดนตรีและการบริโภคดนตรีในปัจจุบัน ซึ่งมีทางเลือกในการชมการแสดงทางด้านดนตรีหลากหลายรูปแบบ การดำรงอยู่ของวงดนตรีไทยสากลในปัจจุบันต้องมีการบริหารจัดการที่ดี จึงทำให้วงดนตรีไทยสากลดำรงอยู่ได้หรืออยู่ในรูปแบบอนุรักษ์ ซึ่งวงดนตรีไทยสากลที่มีอยู่ในปัจจุบันเหลืออยู่เพียงไม่กี่วงที่ยังคงรูปแบบการแสดงดนตรีไทยสากล โดยเป็นวงดนตรีไทยสากลที่มีรูปแบบการแสดงดนตรีที่มีคำร้องเป็นภาษาไทย และใช้เครื่องดนตรีตะวันตกในการบรรเลงตลอดการแสดง อันได้แก่ วงดนตรีสุภาภรณ์ วงดนตรีคีตศิลป์ และวงดนตรีเกษมศรี ซึ่งทั้งสามวงนี้ นอกจากจะก่อตั้งวงดนตรีมากกว่า 20 ปี แล้วยังเป็นวงดนตรีที่มีเอกลักษณ์เป็นของตนเองทางด้านการบริหารดนตรี จึงทำให้วงดนตรีไทยสากลทั้งสามวงนี้ได้รับความนิยมมาจนถึงปัจจุบัน

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาประวัติและผลงานของวงดนตรีเกษมศรี วงดนตรีคีตศิลป์ และวงดนตรีสุภาภรณ์
2. เพื่อศึกษาวิธีการบริหารจัดการของวงดนตรีเกษมศรี วงดนตรีคีตศิลป์ และวงดนตรีสุภาภรณ์

เครื่องมือและวิธีดำเนินการวิจัย

ขอบเขตของการวิจัย

1. ขอบเขตด้านเนื้อหา

การวิจัยเรื่องการบริหารจัดการวงดนตรีไทยสากลในประเทศไทย กรณีศึกษาวงดนตรีเกษมศรี วงดนตรีคีตศิลป์ และวงดนตรีสุภาภรณ์ มีขอบเขตด้านเนื้อหา ดังนี้

- 1.1 ประวัติของวงดนตรีเกษมศรี วงดนตรีคีตศิลป์ และวงดนตรีสุภาภรณ์
- 1.2 วิธีการบริหารจัดการของวงดนตรีเกษมศรี วงดนตรีคีตศิลป์ และวงดนตรีสุภาภรณ์
- 1.3 ผลงาน

2. ระยะเวลาการวิจัย

เดือน 8 สิงหาคม พ.ศ. 2552 ถึง 20 สิงหาคม พ.ศ. 2555

3. วิธีวิจัย

ใช้วิธีวิจัยเชิงคุณภาพ รวบรวมเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เก็บข้อมูลภาคสนามโดยวิธีการสำรวจวิธีการสังเกตแบบไม่มีส่วนร่วมและมีส่วนร่วม วิธีการสัมภาษณ์แบบไม่เป็นทางการและเป็นทางการ แบบสอบถาม พร้อมทั้งการบันทึกและนำข้อมูลมาทำการวิเคราะห์ในประเด็นต่างๆ ที่กล่าวมา โดยวิธีวิจัยผู้วิจัยได้ศึกษาประเด็นในการวิจัยต่างๆ ดังนี้

- 3.1 ประวัติและผลงานของวงดนตรีเกษมศรี วงดนตรีคีตศิลป์ และวงดนตรีสุภาภรณ์
 - 3.1.1 ประวัติความเป็นมา
 - 3.1.2 การดำเนินการจัดตั้ง

3.1.3 ผลงาน

3.2 วิธีการบริหารจัดการของวงดนตรีเกษมศรี วงดนตรีคีตศิลป์ และวงดนตรีสุภาภรณ์

3.2.1 การรับงานการแสดงดนตรี

3.2.2 การแบ่งหน้าที่

3.2.3 บุคลากรของวงดนตรี

3.2.4 ควบคุมในการซ้อมดนตรี

3.2.5 การประสานงาน

3.2.6 การประชาสัมพันธ์ในการจัดแสดง

3.2.7 อัตราค่าจ้างในการจัดแสดง

4. พื้นที่ทำการศึกษา

การกำหนดพื้นที่ในการวิจัยโดยทั่วไปผู้วิจัยได้กำหนดพื้นที่ภาคกลางของประเทศไทย คือ จังหวัดลพบุรี และจังหวัดนนทบุรี ซึ่งเป็นพื้นที่ที่วงดนตรีไทยสากลทั้ง 3 วงได้ก่อตั้งวงดนตรีขึ้น และพื้นที่ที่กรุงเทพมหานคร ซึ่งเป็นพื้นที่ที่มีการแสดงดนตรีของทั้ง 3 วง โดยที่ตั้งของวงดนตรีและกรุงเทพมหานครเป็นพื้นที่ที่สามารถเก็บรวบรวมข้อมูลจากบุคลากรและกลุ่มตัวอย่างที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัย ดังนี้

วิธีดำเนินการวิจัย

วิธีวิจัยเป็นงานวิจัยเชิงคุณภาพ โดยรวบรวมเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ทำการเก็บข้อมูลภาคสนาม โดยวิธีการสำรวจ วิธีการสังเกตแบบไม่มีส่วนร่วมและมีส่วนร่วม วิธีการสัมภาษณ์แบบไม่เป็นทางการและเป็นทางการแบบสอบถาม พร้อมทั้งทำการบันทึกและนำข้อมูลมาทำการวิเคราะห์ในประเด็นต่างๆ

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร

ประชากรของวงดนตรีเกษมศรี วงดนตรีคีตศิลป์ และวงดนตรีสุภาภรณ์

2. กลุ่มตัวอย่าง

2.1 กลุ่มผู้รู้ (Key Expert) ได้แก่ เจ้าของวงดนตรี นักวิชาการ และผู้บริหารทางด้านดนตรี จำนวน

20 คน

2.2 กลุ่มผู้ปฏิบัติ (Casual Informants) ได้แก่ นักร้อง นักดนตรี ผู้ประพันธ์ ค่ำร้อง - ทำนอง และผู้

เรียบเรียงเสียงประสาน จำนวน 50 คน

2.3 กลุ่มทั่วไป (General Informants) ได้แก่ บุคคลที่นิยมชื่นชอบในผลงานเพลงของวงดนตรีไทย

สากล และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องของวงดนตรีไทยสากล จำนวน 50 คน

3. เครื่องมือการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาการบริหารจัดการวงดนตรีไทยสากลในประเทศไทย กรณีศึกษวงดนตรีเกษมศรี วงดนตรีคีตศิลป์ และวงดนตรีสุภาภรณ์ ผู้วิจัยได้จัดทำเครื่องมือวิจัย โดยศึกษาแล้วทบทวนเอกสารจากงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง แล้วให้อาจารย์ที่ปรึกษาตรวจสอบความถูกต้องและเหมาะสม เครื่องมือการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่

3.1 แบบสำรวจ ใช้ในการเก็บข้อมูลภาคสนามเบื้องต้น เพื่อรวบรวมองค์ความรู้เบื้องต้นของวงดนตรี

3.2 แบบสัมภาษณ์ (Interview Guide) ใช้สัมภาษณ์กลุ่มผู้รู้ กลุ่มผู้ให้ข้อมูลทั่วไป โดยใชการ

สัมภาษณ์แบบมีโครงสร้างและแบบไม่มีโครงสร้าง

3.3 แบบสังเกต (Observation) ใช้เป็นแนวทางในการสังเกตการบริหารโดยทั่วไปของวงดนตรีไทย

สากล

3.4 แบบสอบถาม (Questionnaire) ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยในการดำเนินการสร้างเครื่องมือ

แบบสอบถามในการวิจัยมีดังต่อไปนี้

3.4.1 ศึกษาเอกสารข้อมูลจากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องต่างๆ เพื่อใช้เป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม

3.4.2 สร้างแบบสอบถามข้อมูลสำหรับใช้สัมภาษณ์กลุ่มผู้รู้ ได้แก่ เจ้าของวงดนตรี นักวิชาการ และผู้บริหาร ผู้ปฏิบัติ ได้แก่ นักร้อง นักดนตรี ผู้ประพันธ์คำร้อง ผู้ประพันธ์ทำนอง และผู้เรียบเรียงเสียงประสานที่มีความรู้เกี่ยวกับการบริหารจัดการวงดนตรีไทยสากล

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

4.1 แบบสำรวจ ผู้วิจัยทำการสำรวจเกี่ยวกับวงดนตรีเกษมศรี วงดนตรีคีตศิลป์ และวงดนตรีสุภาภรณ์ เกี่ยวกับองค์ความรู้เบื้องต้นของวงดนตรีไทยสากลและการบริหาร

4.2 การสัมภาษณ์ (Interview) ใช้วิธี

4.2.1 สัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง (Structured Interview) ผู้วิจัยทำการสัมภาษณ์กลุ่มเป้าหมายตามแนวทางการสัมภาษณ์ โดยสัมภาษณ์เพื่อหาคำตอบตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย

4.2.2 สัมภาษณ์แบบไม่มีโครงสร้าง (Non-Structured Interview) ผู้วิจัยทำการสัมภาษณ์โดยใช้คำถามแบบปลายเปิด เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลองค์ความรู้ในด้านต่างๆ ตามจุดมุ่งหมายของการวิจัย และความคิดเห็นต่างๆ เพื่อนำมาวิเคราะห์ประเด็นตามจุดมุ่งหมายของการวิจัย

4.3 การสังเกต (Observation) ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ใช้รูปแบบการสังเกต 2 รูปแบบ เพื่อเป็นการนำข้อมูลจากการสังเกตมาวิเคราะห์สนับสนุนเพิ่มเติมข้อมูลจากการสัมภาษณ์ ดังนี้

4.3.1 การสังเกตแบบมีส่วนร่วม (Participant Observation) ผู้วิจัยได้เข้าไปมีส่วนร่วมในกิจกรรมพร้อมกับสังเกต ซักถามข้อมูลที่ยังสงสัยและจดบันทึก

4.3.2 การสังเกตแบบไม่มีส่วนร่วม (Non - Participant Observation) ผู้วิจัยสังเกต สภาพเหตุการณ์ทั่วไปของกิจกรรมทางด้านดนตรี

4.4 แบบสอบถาม (Questionnaire) ผู้วิจัยเตรียมแบบสอบถามให้เพียงพอกับจำนวนกลุ่มตัวอย่างของวงดนตรีเกษมศรี วงดนตรีคีตศิลป์ และวงดนตรีสุภาภรณ์ โดยนำแบบสอบถามซึ่งมีเนื้อหาสมบูรณ์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลไปขอความร่วมมือจากกลุ่มผู้รู้ ได้แก่ เจ้าของวงดนตรี นักวิชาการ และผู้บริหาร ผู้ปฏิบัติ ได้แก่ นักร้อง นักดนตรี ผู้ประพันธ์คำร้อง ผู้ประพันธ์ทำนอง และผู้เรียบเรียงเสียงประสานที่มีความรู้เกี่ยวกับการบริหารจัดการวงดนตรีไทยสากล และกลุ่มตัวอย่างที่มีความนิยมวงดนตรีเกษมศรี วงดนตรีคีตศิลป์ และวงดนตรีสุภาภรณ์ โดยผู้วิจัยได้ชี้แจงให้กลุ่มตัวอย่างเข้าใจถึงวัตถุประสงค์และอธิบายวิธีตอบแบบสอบถามให้กับกลุ่มตัวอย่างก่อนเริ่มตอบแบบสอบถาม และเก็บรวบรวมแบบสอบถามด้วยตนเอง

5. การจัดกระทำข้อมูล

ผู้วิจัยได้นำข้อมูลจากการศึกษาเอกสาร ข้อมูลจากงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และข้อมูลจากการบันทึกรวบรวมข้อมูลภาคสนาม โดยจำแนกข้อมูลแยกออกตามประเด็นความมุ่งหมายของการวิจัยที่ตั้งไว้ และตรวจสอบความสมบูรณ์ความถูกต้องอีกครั้งหนึ่งว่าข้อมูลที่ได้มีความครบถ้วนเพียงพอเหมาะสมพร้อมแก่การนำไปวิเคราะห์สรุปผลแล้วหรือไม่ หากมีข้อมูลส่วนใดไม่สมบูรณ์ ผู้วิจัยจะทำการเก็บข้อมูลเพิ่มเติมในส่วนที่ขาดหายไปให้ได้ตามประเด็นจุดมุ่งหมายที่ตั้งไว้

การวิเคราะห์ข้อมูล

การบริหารจัดการวงดนตรีไทยสากลในประเทศไทย กรณีศึกษาวงดนตรีเกษมศรี วงดนตรีคีตศิลป์ และวงดนตรีสุภาภรณ์ ผู้วิจัยได้ศึกษาข้อมูลจากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ข้อมูลที่ได้จากการสังเกตและการสัมภาษณ์ ข้อมูลจากการสนทนากลุ่ม รวมถึงข้อมูลจากแบบสอบถาม ซึ่งเมื่อรวบรวมแบบสอบถามตามความต้องการแล้ว ผู้วิจัยได้ตรวจสอบจำนวนความถูกต้องและความสมบูรณ์ของแบบสอบถาม การถอดเสียงสัมภาษณ์และการสนทนา แล้วจึง

นำเสนอข้อมูลตามประเด็นที่ผู้วิจัยได้วางไว้ โดยตอบคำถามจากจุดมุ่งหมายของการวิจัย และนำเสนอแบบพรรณนาวิเคราะห์ (Descriptive Analysis)

สรุปและอภิปรายผล

สรุป

1. ประวัติและผลงานดนตรีไทยสากล พบว่า

1.1 ประวัติความเป็นมาในการจัดตั้งวงดนตรี

1.1.1 พ.ศ. 2517 วงดนตรีเกษมศรีก่อตั้งวงดนตรีโดย สมคิด เกษมศรี จนถึง ปัจจุบัน โดยนำความรู้ความสามารถทางด้านดนตรีและการขับร้องที่ได้ศึกษามาจาก เอื้อ สุนทรสนาน จึงได้รับการถ่ายทอดความรู้ทางด้านดนตรีสุนทราภรณ์ หรือแนวเพลงลูกกรุง หรือดนตรีไทยสากลเป็นเวลานานมาเป็นจุดเริ่มต้นในการก่อตั้งวงดนตรี

1.1.2 พ.ศ. 2535 วงดนตรีคีตศิลป์ก่อตั้งวงดนตรีที่โดย วัชร ปันศิริ ซึ่งเป็นนักร้องอีกท่านหนึ่งของวงดนตรีสังคีตสัมพันธ์ ซึ่งได้รับการประสิทธิ์ประสาททางการขับร้องจาก วินัย จุลละบุษปะ, ศรีสุดา รัชตะวรรณ, ยรรยง เสลานนท์, เสถียร ปานคง, โดยมี ผจงพิศ พุฒพล และธนกรณ์ ยีริญศิริ เป็นที่ปรึกษาในด้านการจัดการวงดนตรีคีตศิลป์

1.1.3 พ.ศ. 2530 วงดนตรีสุภาภรณ์ก่อตั้งวงดนตรีโดย สุภาภรณ์ ชานีราชกิจ โดยได้ชื่อว่าเป็นศิษย์เอกของ ศรีสุดา รัชตะวรรณ และ วินัย จุลละบุษปะ ซึ่งได้เรียนรู้การบริหารวงดนตรีโดยตรง ประกอบกับความสามารถทางการขับร้องเพลงไทยสากล จึงได้ก่อตั้งวงดนตรีสุภาภรณ์ขึ้น โดยมีคู่ชีวิต น.ท.อนันต์ ชานีราชกิจ เป็นผู้ควบคุมทางด้านดนตรี

1.2 การดำเนินการจัดตั้ง

การก่อตั้งวงดนตรีไทยสากล วงดนตรีเกษมศรี วงดนตรีคีตศิลป์ วงดนตรีสุภาภรณ์ มีหลักการในการเริ่มก่อตั้งวงดนตรีอยู่ 4 ประการด้วยกัน คือ

ประการที่ 1 วงดนตรีไทยสากลนั้น จำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องมีโน้ตเพลงเป็นประการสำคัญประการหนึ่งของการแสดงดนตรีไทยสากล

ประการที่ 2 ต้องมีความสามารถในการประพันธ์เพลง หรือมีสมาชิกในวงดนตรีที่มีความรู้ความสามารถทางการประพันธ์คำร้องและทำนอง (เนื่องจากการรับงานบางงานจะมีเจ้าภาพต้องการให้แต่งเพลงขึ้นเพื่อเป็นเกียรติแก่งานของตน) ทางด้านโน้ตเพลงนั้นจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องรวบรวมโน้ตเพลงที่เป็นที่ยอมรับของประชาชนที่ชื่นชอบแนวเพลงไทยสากล โดยเพลงส่วนใหญ่จะเป็นแนวเพลงไทยสากลที่เรียกว่าแนวเพลงสุนทราภรณ์ หากเพลงบางเพลงไม่สามารถหาโน้ตเพลงได้จำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องหาแผ่นเสียง เทปคลาสเสท หรือแผ่นซีดี เพื่อนำมาฟังแล้วบันทึกเป็นโน้ตเพลงใหม่หรือที่เรียกว่า “แกะเพลง”

ประการที่ 3 คือ การรวมทีมงานนักร้องประจำวงดนตรี จะนำนักร้องที่มีความสามารถทางการขับร้องเพลงไทยสากล แนวเพลงสุนทราภรณ์ แนวเพลงกรมประชาสัมพันธ์ หรือแนวเพลงลูกกรุง มารวมตัวเป็นนักร้องประจำคณะ โดยวงดนตรีเกษมศรี จะรวบรวมนักร้องจากการที่ตนเป็นครูสอนและเคยร่วมงานมาร่วมวงดนตรีเกษมศรี วงดนตรีคีตศิลป์ รวบรวมนักร้องที่ได้ร่วมงานกันและนักร้องจากวงดนตรีสังคีตสัมพันธ์และวงกรมประชาสัมพันธ์มารวมตัวเป็นนักร้องวงดนตรีคีตศิลป์ และวงดนตรีสุภาภรณ์ รวบรวมนักร้องจากการที่ตนเป็นครูสอนและเคยร่วมงานมาร่วมวงดนตรีสุภาภรณ์ ส่วนทางด้านนักดนตรีนั้นจะนำนักดนตรีที่รู้จักและมีฝีมือทางการแสดงดนตรีมาช่วย โดยนักดนตรีจะต้องมีความสามารถในการอ่านโน้ตได้ ส่วนใหญ่ นักดนตรีทั้งหมดจะเป็นนักดนตรีจากดุริยางค์ทหารเรือ ดุริยางค์ทหารบก ดุริยางค์ทหารอากาศ และนักดนตรีมืออาชีพ

ประการที่ 4 คือ เงินทุนในการจัดตั้งวงดนตรี เงินทุนเป็นเงินทุนที่ได้เก็บรวบรวมด้วยเงินตนเอง และบางส่วนก็หยิบยืมมาบ้าง เงินทุนที่จะต้องใช้จ่ายในช่วงแรกนั้น จะเป็นในเรื่องของเครื่องดนตรีหลัก คือ คีย์บอร์ด กลองชุด เครื่องขยายเสียงคีย์บอร์ด กีตาร์ เบส แสตนด์นาฬิกาที่เป็นเอกลักษณ์ของวงดนตรีนั้นๆ ผ้าหน้าวง และ โน้ตเพลง ในส่วนของเครื่องเสียงทั้งวงนั้นส่วนใหญ่เจ้าภาพจะเป็นผู้จัดหาเอง หรือให้ทางวงดนตรีเป็นผู้ติดต่อแทน ฉะนั้นเงินทุนก่อตั้งวงดนตรีในช่วงแรกนั้นเป็นการใช้ทุนจำนวนมาก

1.3 ผลงานด้านการแสดงดนตรี

1.3.1 ประเภทงานการแสดงดนตรีของวงดนตรีไทยสากล

การแสดงดนตรีของวงดนตรีเกษมศรี วงดนตรีคีตศิลป์ และวงดนตรีสุภาภรณ์ ส่วนใหญ่จะรับงาน ที่ผู้ติดต่องานชื่นชอบในเพลงไทยสากล หรือแนวเพลงสุนทราภรณ์ หรือแนวเพลงกรมประชาสัมพันธ์ ได้แก่ งานมงคล สมรส งานครบรอบสมรส งานฉลองวันเกิดหรืองานแซ่บ และงานเลี้ยงรุ่น งานที่เกี่ยวข้องกับองค์กร หน่วยงานราชการ หน่วยงานเอกชน โดยเฉพาะสถาบันการศึกษา และงานคอนเสิร์ต งานการกุศลต่างๆ ที่ทางวงดนตรีได้รับเชิญ และงาน อวมงคล (เฉพาะงานที่มีคนสนิท หรือบุคคลที่เกี่ยวข้องกับวงการนักร้องนักดนตรีเสียชีวิต) เป็นต้น

1.3.2 ผลงานเพลงของวงดนตรีเกษมศรี ที่เป็นผู้ประพันธ์คำร้อง ทำนอง และการเรียบเรียงเสียง ประสาน ดังนี้ 1) เพลงมหาธาตุของชาติไทย 2) เพลงพระแม่เจ้าของชาวไทย 3) เพลงเกษมศรี 4) เพลงใจหวง 5) เพลง หมายถึงใจคล้ายเพื่อน 6) เพลงใต้แสงจันทร์ 7) เพลงดอกมะลิ 8) เพลงสุดรัก 9) เพลงซอกุหลาบ 10) เพลงอยากบอกว่า รักเธอ 11) เพลงเกาะยอ 12) เพลงหาดทรายงาม 13) เพลงเรใจ 14) เพลงดนตรีกับชีวิต 15) เพลงฉันชอบเธอ 16) เพลงหวานเพลงเกษมศรี 17) เพลงสบตาไม่ลืมเธอ 18) เพลงฉันยังคงเธอ 19) เพลงอาลัยอาวรณ์ 20) เพลงบอกว่ารัก 21) เพลงอยากบอกว่ารัก 22) เพลงสุขอยู่ที่ใจ 23) เพลงจันทร์งาม 24) เพลงเรื่อรักในเจ้าพระยา 25) เพลงดวงตาเธอ 26) เพลงสุขเกษมเปรมปรีดิ์ และยังมีเพลงที่แต่งคำร้องทำนองและเรียบเรียงเสียงประสาน ให้กับหน่วยงานทั้งทางภาครัฐ และเอกชนมากมายหลายสถาบัน

1.3.3 ผลงานเพลงของวงดนตรีคีตศิลป์ ไม่มีผลงานทางด้านการประพันธ์ คำร้อง ทำนอง และ เรียบเรียงประสาน

1.3.4 ผลงานเพลงของวงดนตรีสุภาภรณ์ ที่เป็นผู้ประพันธ์คำร้อง ทำนอง และการเรียบเรียงเสียง ประสาน ดังนี้ 1) เพลงเฮฮาสุภาภรณ์ 2) เพลงใจเหนือใจ 3) เพลงโลกยังห่าง 4) เพลงสายตาสื่อใจ 5) เพลงศรีมิ่งเมือง 6) เพลงรำวงรื่นเริงเกี้ยว

1.3.5 ผลงานที่นำมาแสดงของวงดนตรีไทยสากล ส่วนใหญ่เป็นเพลงสุนทราภรณ์ หรือแนวเพลง กรมประชาสัมพันธ์ หรือแนวเพลงลูกกรุง โดยนำมาแสดงสด แสดงคอนเสิร์ต บันทึกเสียง และบันทึก VDO.- CD ในการแสดงดนตรีและขับร้องใหม่

2. วิธีการบริหารและการจัดการวงดนตรีไทยสากล

2.1 หัวหน้าวงดนตรี

2.1.1 สมคิด เกษมศรี หัวหน้าวงดนตรีเกษมศรี เป็นศิษย์ของ เอื้อ สุนทรสนาน จนกระทั่งได้ อัดแผ่นเสียงชุด “ดาวรุ่ง” เพลง “คิดถึงฉันบ้าง” และออกรายการทางสถานีโทรทัศน์หลายสถานี เป็นผู้ที่มีความรู้ ความสามารถทางด้านดนตรีและการขับร้องเพลงไทยสากล เป็นครูสอนขับร้องที่โรงเรียนสุนทราภรณ์การดนตรี

2.1.2 วัชระ บันศิริ หัวหน้าวงดนตรีคีตศิลป์ เป็นศิษย์ของ วินัย จุลละบุษปะ และศรีสุตา รัช ตะวรรณ จากนักร้องวงดนตรีสังคีตสัมพันธ์ กลายเป็นผู้ที่มีความสามารถในการขับร้องเพลงไทยสากลได้อย่างดีเยี่ยม และเป็นนักร้องที่ได้รับความนิยมจากประชาชนทั่วไปที่ชื่นชอบในแนวเพลงดนตรีไทยสากล ตั้งแต่ได้ขับร้องร่วมกับวง ดนตรีสังคีตสัมพันธ์ วงดนตรีกรมประชาสัมพันธ์ และการขับร้องในรายการเสียงสวรรค์เมื่อวันวานทางสถานีโทรทัศน์ NBT

2.1.3 สุภาภรณ์ ชำนิราชกิจ เป็นหัวหน้าวงดนตรีสุภาภรณ์ เป็นศิษย์ของ ยรรยง เสลานนท์ วินัย จุลละบุษปะ และศรีสุตา รัชตะวรรณ ตลอดชีวิตในวงการดนตรีไทยสากลนั้น สุภาภรณ์ ชำนิราชกิจ เป็นผู้หนึ่งที่

ได้รับการฝึกสอนศิลปะทางด้านการขับร้องเพลงไทยสากลจากครูเพลงที่มีชื่อเสียงหลายท่าน ประกอบกับประสบการณ์ขับร้องเพลงไทยสากลทั้งการร่วมงานกับวงดนตรีกรมโฆษณาการถึงวงดนตรีกรมประชาสัมพันธ์ วงดนตรีวินัย จุลละบุษปะ วงดนตรีสังคีตสัมพันธ์ และการเดินทางไปขับร้องเพลงไทยสากลที่ต่างประเทศร่วมกับศรีสุตา รัชตะวราชน จึงเป็นผู้ที่มีความสามารถและความชำนาญทั้งทางด้านการแสดงดนตรีและการขับร้องรวมทั้งการบริหารจัดการวงดนตรีที่ได้รับการปลูกฝังมาจาก ศรีสุตา รัชตะวราชน จนสามารถก่อตั้งวงดนตรีสุภาภรณ์ของตนเองได้

2.2 วิธีการบริหารจัดการ

2.2.1 การรับงานการแสดงดนตรี

ในการรับงานของวงดนตรีไทยสากลทั้ง 3 วงดนตรีนั้น ผู้ที่ติดต่อกันเพื่อนำไปแสดงจะติดต่อกับเจ้าของวงดนตรีโดยตรง และระบุความต้องการให้จัดวงดนตรีไทยสากลลักษณะดนตรีที่ขึ้น นักร้องกี่คน รูปแบบของงานเป็นงานลักษณะใด เช่น งานสมรส งานเกษียณ หรืองานเลี้ยงทั่วไป และต้องการให้ทางวงดนตรีแต่งเพลงพิเศษที่เกี่ยวข้องกับงานหรือไม่ หากทางเจ้าภาพต้องการทางวงดนตรีไทยสากล ก็จะประพันธ์ คำร้อง ทำนอง และเรียบเรียงเสียงประสานให้กับทางเจ้าภาพ โดยคิดค่าประพันธ์เพลงเพลงละ 2500 - 3500 บาท

2.2.2 การแบ่งหน้าที่

เมื่อตกลงเกี่ยวกับวงดนตรีได้แล้ววงดนตรีไทยสากล จะแบ่งหน้าที่เป็น 3 ส่วน คือ

2.2.2.1 หัวหน้าวงดนตรีไทยสากลให้ฝ่ายหัวหน้านักร้อง เตรียมนักร้องโดยการโทรศัพท์ตามนักร้องว่าจะให้ใครไปงานชนิดใด และเพลงที่จะใช้ในงานทางเจ้าภาพขอแบบความเสี่ยงของใครเป็นพิเศษก็จะจัดหาให้ หรือต้องการนักร้องที่มีชื่อเสียงเพิ่มเติมก็จะจัดหาให้โดยคิดราคาเพิ่มของค่าตัวนักร้องพิเศษท่านนั้นรวมกับราคาของวงดนตรี

2.2.2.2 หัวหน้าวงดนตรีไทยสากลให้หัวหน้าฝ่ายนักดนตรี จัดเตรียมนักดนตรีโดยการโทรศัพท์ตามนักดนตรีตามขนาดของวงดนตรีที่ทางเจ้าภาพได้ติดต่อไว้หรือตามคำสั่งของเจ้าของวงดนตรีไทยสากล ที่เห็นว่างานชนิดนี้ควรใช้ขนาดของวงดนตรีที่ขึ้น

2.2.2.3 หัวหน้าวงดนตรีไทยสากลให้ฝ่ายโน้ตเพลงจัดเตรียมโน้ตเพลง โดยหัวหน้าวงดนตรีไทยสากล เป็นผู้คัดเลือกเพลงให้เหมาะกับนักร้อง และประเภทของงานที่รับการแสดง

2.2.3 บุคลากรของวงดนตรี

2.2.3.1 บุคลากรทางด้านนักร้อง

2.2.3.1.1 นักร้องวงดนตรีเกษมศรี ได้แก่ สายทิพย์ เกษมศรี, เกศริน โกมลสุบิน, ขวัญใจ คำพิมาน, เสาวลักษณ์ ทิพทัต, อโณทัย สุภนิชยารักษ์, คันธารัตน์ ธรรมธร, พิศาล เอี่ยมพาณิชย์พงษ์, ภิรมย์ สุขขลาตัย, ณัฐจิต ลิ้มเจริญ, พวงเพ็ญ สังข์ดวงยาง, สุภาณิน สิริวรรณ, นกมล เกิดผล และผาชัย ไปรียานนท์ มีการศึกษา ระดับปวช. มัธยมศึกษาตอนปลาย ปริญญาตรี และระดับปริญญาโท ครูผู้ประสิทธิ์ด้านขับร้อง ได้แก่ สมภพ จันทรประภา, เอื้อ สุนทรสนาน, ยรรยง เสลานนท์, สมคิด เกษมศรี และฝึกร้องด้วยตนเอง อัตราค่าจ้างในการแสดงดนตรี 1,000 ถึง 3,000 บาท

2.2.3.1.2 นักร้องวงดนตรีคีตศิลป์ ได้แก่ ผจงพิศ พุฒพล, พรรณี สกุลชาคร, พิมรัฐ (พีรญา) กลีบวงศา, กรชนก วงษ์ชื่น, ธนกรณ์ ยี่ริญศิริ, นนณภัทร อาวิรุทธ์, และพนักงานติดตั้งเครื่องดนตรีเฉลิมชัย วิภุมภ์พอจิตกร, กฤษฏา หุตะการ, และพินิจ แก้วนุช มีการศึกษา ระดับ มัธยมศึกษาปีที่ 3 ปวส. มัธยมศึกษาปีที่ 6 ปริญญาตรี และระดับปริญญาโท ครูผู้ประสิทธิ์ประสาทางด้านดนตรี ได้แก่ เอื้อ สุนทรสนาน, ยรรยง เสลานนท์, วินัย จุลละบุษปะ, ศรีสุตา รัชตะวราชน, ไทญ์ นภายนต์, วรนุช อารีย์ และจากวงดนตรีกรมประชาสัมพันธ์ และวงดนตรีสังคีตสัมพันธ์ อัตราค่าจ้างในการแสดง 1,000 ถึง 5,000 บาท

2.2.3.1.3 นักร้องวงดนตรีสุภาภรณ์ ได้แก่ วุฒิภัทร ชำนิราชกิจ, ธรรมรัตน์ ชำนิราชกิจ, นงนุช สุนทรสุข, พัฒน์ พงศ์พิพัฒน์, จิรนุช นุชนิยม, วิสาสินี กิจทรัพย์, ศศิพันธ์ สันต์พาลี, รสสุคนธ์ กมลเพชร, ลิขิต สุนทรสุข, นรจ สุนทรสุข, น.พ.วันชัย พงศ์พิพัฒน์ มีการศึกษา ระดับ ประถมศึกษาปีที่ 7 ปวช. มัธยมศึกษาตอนปลาย

ปริญญาตรี ปริญญาโท และพ.บ.คณะแพทยโรงพยาบาลศิริราช แพทย์มหิดล ครูผู้ประสิทธิ์ทางด้านดนตรี ได้แก่ ยรรยง เสลานนท์, วินัย จุลละบุษปะ, ศรีสุตา รัชตะวรรณ, น.ท.อนันต์ ชานิราชกิจ, สุภาภรณ์ ชานิราชกิจ และนงนุช สุนทรสุข อัตราค่าจ้างในการแสดง 1,000 ถึง 6,000 บาท และไม่คิดค่าตอบแทนหากเป็นการเข้าร่วมงานเพื่อให้รู้จักดนตรีให้ดีขึ้น

2.2.3.2 บุคลากรทางด้านนักดนตรี

2.2.3.2.1 นักดนตรีวงดนตรีเกษมศรี ได้แก่ เกศสุภา เกษมศรี, ส.อ.สุเทพ แก้วน้ำเย็น, จ.ส.อ.เฉลิมชัย เครือวัลย์, อรรถพล เทวาทินมิตร, ร.ต.องอาจ โปร่งน้ำใจ, ยะเรส ชิตท้วม, ส.อ.กฤษณ์ ธาระนารถ, ส.อ.สุวิทย์ พินเสี้ยว, ส.อ.อนุกุล บุญเรืองรอด, ประยุทธ์ ปุ่นสุวรรณ, มนต์รี อภะระโณ, ร.อ.ชัยพร แยมเพ็ง, จ.ส.อ. สวรรค์ ตุ่มวาริ, จ.ส.อ.ภิรมย์ คิวหา, และส.อ.มงคล มิ่งเจริญ มีการศึกษา ระดับ ปวช. มัธยมศึกษาตอนปลาย มัธยมศึกษาปีที่ 7 และระดับปริญญาตรี ครูผู้ประสิทธิ์ทางด้านดนตรี ได้แก่ อาจารย์ทางด้านดนตรี มหาลัยราชภัฏบ้าน สมเด็จ จุริยวงศ์กองทัพบก สมคิด เกษมศรี, พิสิทธิ์ โปร่งน้ำใจ, ประดิษฐ์ คล่องสู้ศึก และศึกษาทางด้านดนตรีด้วย ตัวเอง อัตราค่าจ้างในการแสดงดนตรี 800 ถึง 4,000 บาท

2.2.3.2.2 นักดนตรีวงดนตรีคีตศิลป์ ได้แก่ น.อ.มนัส เนียมท่า, ร.ท.สมศักดิ์ มหาสวัสดิ์, สนธยา สุขดวง, วีระชัย จินศิริ, มานะ เหมวรรณ, บรรพต วีระวงศ์, จ.อ.สนธิรัตน์ อยู่เพ็ญ, สุนทร ภูยอดยิ่ง, นิลพรรคดี บุตรเพชร, ร.อ.ภูติท มณฑาสวรรณ, จ.อ.สมวิชัย พันธุ์เดิมวงษ์, รัตนะ พุ่มชัย, ฌมพล ปลื้มถนอม และ สายันต์ ศิริพันธ์ มีการศึกษา ระดับ ปวช. มัธยมศึกษาปีที่ 3 มัธยมศึกษาปีที่ 6 ครูผู้ประสิทธิ์ทางด้านดนตรี ได้แก่ น.ต.บุญส่ง เหมือน แยม, น.ต.ศรีนวล ศรีทองอินทร์, ร.อ.เชื้อ โปธิเย็น, พ.จ.อ.สุพล มาลัยห้อย, น.อ.สรายุ เรื่องณรงค์, ร.น.น.ท. มนัส เนียมท่า, น.ต.ไพโรจน์ มีโต และอาจารย์ทางด้านดนตรีจากดุริยางค์ทหารเรือ อัตราค่าจ้างในการแสดง 1,000 ถึง 3,000 บาท

2.2.3.1.3 นักดนตรีวงดนตรีสุภาภรณ์ ได้แก่ กำพล พุ่มกำพล, กระจ่าง ลักษณะละม้าย, สุ เทพ แยมวงศ์, บรรเทิง พรหมประเสริฐ, สนธยา สุขดวง, มานะ เหมวรรณ, บรรพต วีระวงศ์, จ.อ.สนธิรัตน์ อยู่เพ็ญ, สุนทร ภูยอดยิ่ง, นิลพรรคดี บุตรเพชร, ร.อ.ภูติท มณฑาสวรรณ, จ.อ.สมวิชัย พันธุ์เดิมวงษ์, รัตนะ พุ่มชัย, ฌมพล ปลื้ม ถนอม, และสายันต์ ศิริพันธ์ มีการศึกษา ระดับ ปวช. มัธยมศึกษาปีที่ 3 มัธยมศึกษาปีที่ 4 (มศ. 4) และ มัธยมศึกษาปีที่ 6 ครูผู้ประสิทธิ์ทางด้านดนตรี ได้แก่ น.ต.บุญส่ง เหมือนแยม, น.ต.ศรีนวล ศรีทองอินทร์, ร.อ.เชื้อ โปธิเย็น, พ.จ.อ.สุ รพล มาลัยห้อย, น.อ.สรายุ เรื่องณรงค์, ร.น. น.ท.มนัส เนียมท่า, น.ต.ไพโรจน์ มีโต นพดล (ไม่ทราบนามสกุล), น.ต. สมาน ญาติดี, น.ต.เต็ม สงวนศรี และอาจารย์ทางด้านดนตรีจากดุริยางค์ทหารเรือ อัตราค่าจ้างในการแสดง 1,000 ถึง 3,000 บาท

2.2.4 การควบคุมการซ้อมดนตรี

การควบคุมวงดนตรีเพื่อการแสดง การซ้อมการแสดงดนตรีแต่ละครั้งของวงดนตรีไทยสากล เมื่อมีการรับงานดนตรีในแต่ละครั้ง จะต้องถามทางเจ้าภาพก่อนว่าเป็นงานชนิดไหน ลักษณะงานเป็นอย่างไร และมี เพลงอะไรบ้างที่จะต้องใช้เป็นพิเศษของงาน เมื่อทราบถึงวัตถุประสงค์ของงานแล้ว ทางวงดนตรีไทยสากลจะจัดเพลง เพื่อเตรียมในการแสดง แต่ถ้าเป็นเพลงพิเศษที่ทางวงดนตรียังไม่เคยจัดแสดงดนตรีและขับร้อง หรือเพลงที่ประพันธ์ให้ ใหม่ ทางหัวหน้าวงดนตรีจะนัดนักร้องให้มาซ้อมการขับร้องกับเจ้าของวงดนตรีด้วยเปียโน เพื่อร้องให้ซ้ำ (ร้องหลายๆ รอบจนจำได้) เมื่อถึงวันในการแสดงทางวงดนตรีไทยสากล จะจัดเตรียมโน้ตเพลงเพื่อให้นักดนตรีใช้ในการแสดง ดนตรีด้วยตนเอง

2.2.5 การประสานงานจัดเตรียมอุปกรณ์

วงดนตรีไทยสากลก่อนการแสดงนั้น ต้องประสานงานจัดเตรียม ได้แก่

2.2.5.1 นักดนตรี เมื่อนักดนตรีรับทราบงานแล้วว่ามิงงานวันไหนก็จะไปตามกำหนดวัน และเวลานั้นๆ โดยการแต่งตัวนักดนตรีจะต้องแต่งตัวให้เหมาะสมกับงาน ส่วนใหญ่แล้วจะให้ใส่เสื้อเชิ้ตสีขาว ผูกหู กระต่าย ใส่สูท หรือเสื้อที่มีตราสัญลักษณ์ของวงดนตรีไทยสากล กางเกงขายาวสีดำ (หูกระต่าย และสูททางวงดนตรีวง

ดนตรีไทยสากลเป็นผู้จัดเตรียมให้ เช่น สุทของวงดนตรีเกษมศรีสีชมพู สุทของวงดนตรีคีตศิลป์สีดา และสุทของวงดนตรีสุภาภรณ์สีน้ำเงิน)

2.2.5.2 นักร้อง เมื่อนักร้องรับทราบงานแล้วว่ามีงานวันไหนก็จะไปตามกำหนดวันและเวลานั้นๆ โดยการแต่งตัวให้เหมาะสมกับงาน โดยนักร้องหญิงจะต้องแต่งตัวให้สวยงาม พร้อมแต่งหน้าให้สวยเข้ม เพราะต้องยืนขับร้องเพลงบนเวที ส่วนนักร้องชายส่วนใหญ่จะใส่สูทผูกไท เพื่อให้ดูสง่างาม

2.2.5.3 เครื่องดนตรี และโน้ตเพลง เมื่อทางวงดนตรีไทยสากลได้กำหนดงานมาแล้ว ทางฝ่ายเครื่องดนตรีจัดเตรียมเครื่องดนตรี โดยทางวงดนตรีไทยสากลจัดเตรียมเครื่องดนตรี ดังนี้ 1) คีย์บอร์ด พร้อมแอมป์ขยายเสียง 2) แอมป์ขยายเสียงกีตาร์ 3) แอมป์ขยายเสียงเบส 4) กลองชุด 5) เครื่องประกอบจังหวะ เช่น ทอมบ้า ฉิ่ง ฉาบ ทรัมเมอริน และลูกแซค เป็นต้น 6) โน้ตเพลง แสตนด์ และไฟส่องดูโน้ต 7) ผ้าหน้าวง (สัญลักษณ์ของวงดนตรีไทยสากล แต่ละคณะ)

2.2.5.4 เครื่องเสียง ทางวงดนตรีไทยสากลจะจัดเครื่องเสียงเฉพาะวงดนตรี 1 ชั้น คือ คีย์บอร์ด ส่วนขนาดวงดนตรี 4 ชั้นขึ้นไปทางเจ้าภาพจะต้องเป็นผู้จัดหาโดยไม่รวมราคาเครื่องเสียงกับวงดนตรี หรือให้ทางวงดนตรีจัดหาให้ แต่ต้องเพิ่มราคาค่าเครื่องเสียงนอกจากราคาของวงดนตรี เมื่อจัดนักร้อง นักดนตรี และโน้ตเพลงที่จะใช้ในงานเรียบร้อย ก็จะทำให้ทางฝ่ายเครื่องดนตรีจัดเตรียมเครื่องดนตรีไปตั้งเครื่องดนตรีก่อนการแสดง ประมาณ 2 ถึง 5 ชั่วโมง

2.2.6 การประชาสัมพันธ์ในการจัดแสดง

การประชาสัมพันธ์ในการแสดงดนตรีของวงดนตรีนั้น เมื่อกำลังแสดงดนตรีงานใดงานหนึ่ง ทางวงดนตรีจะประชาสัมพันธ์ถึงงานต่อไป ว่าทางวงดนตรีจะมีการแสดงที่ไหน และประชาสัมพันธ์ถึงความสำเร็จของการจัดงานแต่ละงานการแสดงที่เกี่ยวข้องกับบุคคลที่ได้จัดหางดนตรีของตนมาแสดงก่อนที่จบการแสดงดนตรีไทยสากลของงานนั้นๆ การจัดคอนเสิร์ตของวงดนตรีไทยสากล ก่อนการแสดงคอนเสิร์ตแต่ละครั้งมีการประชาสัมพันธ์เชิญชวนผู้ชื่นชอบผลงานเพลงทั้งการติดต่อโดยตรงและประชาสัมพันธ์ทางสื่อต่างๆ ถึงวัตถุประสงค์ของงานที่จะแสดงคอนเสิร์ต โดยการดำรงไว้ซึ่งเอกลักษณ์ของการแสดงดนตรีไทยสากล

2.2.7 อัตราค่าจ้างในการจัดแสดง

ในการติดต่อการแสดงนั้นทางเจ้าภาพจะต้องจ่ายเงินเป็นค่ามัดจำก่อนจำนวน 50% และจ่ายที่เหลือเมื่อเริ่มงาน การบรรเลงเพลงแรกถือได้ว่าเป็นการแสดงดนตรีตามสัญญาของการแสดงแล้ว โดยมีราคาของขนาดวงดนตรี ดังนี้

2.2.7.1 เครื่องดนตรี 1 ชั้น นักร้อง 2 คน ราคา 5,500- 6,000 บาท

2.2.7.2 เครื่องดนตรี 3 ชั้น นักร้อง 3 คน ราคา 10,000 บาท

2.2.7.3 เครื่องดนตรี 4 ชั้น นักร้อง 6 คน ราคา 12,000-18,000 บาท

2.2.7.4 เครื่องดนตรี 6 ชั้น นักร้อง 10 คน ราคา 15,000-20,000 บาท

2.2.7.5 เครื่องดนตรี 8 ชั้น นักร้อง 10-15 คน ราคา 25,000-30,000 บาท

2.2.7.6 เครื่องดนตรี 10 ชั้น นักร้อง 10-15 คน ราคา 30,000-40,000 บาท

2.2.7.7 เครื่องดนตรี 12 ชั้น นักร้อง 10-15 คน ราคา 35,000-50,000 บาท

2.2.7.8 เครื่องดนตรี 14 ชั้น นักร้อง 10-15 คน ราคา 40,000-60,000 บาท

2.2.7.9 เครื่องดนตรี 16 ชั้น นักร้อง 10-15 คน ราคา 60,000 บาท

2.2.7.10 เครื่องดนตรี 19 ชั้น นักร้อง 10-15 คน ราคา 70,000 บาท หรือให้ทางวงดนตรี

ติดต่อให้โดยคิดราคาเครื่องเสียงเพิ่มขึ้น ไม่รวมราคานักร้องรับเชิญ เช่น วรณัฐ อารย์, มาริษา อมาตยกุล, โฉมฉาย อรุณฉาน, ยรรยงค์ เสลานนท์, อโศก สุขศิริพรฤทธิ์ ฯลฯ นักร้องที่มีชื่อเสียงที่กล่าวมาช่วยทำให้เกิดความพึงพอใจกับผู้ชมมากขึ้น ราคาในการแสดงที่กล่าวมาข้างต้นนั้นเป็นราคาในเขตกรุงเทพฯ และปริมณฑล ส่วนถ้าเป็นจังหวัดอื่นๆ จะต้องเพิ่มค่ารถ ค่านักร้อง นักดนตรี และเด็กขนเครื่อง ตามแต่ระยะทางของจังหวัดนั้นๆ โดยทางเจ้าภาพจะต้อง

จัดเตรียม ดังนี้ 1) ที่พัก ที่เปลี่ยนเสื้อผ้าในการแสดง 2) อาหารและเครื่องดื่ม 3) เครื่องเสียงที่เกี่ยวข้องกับการแสดงทั้งหมด

อภิปราย

1. ประวัติของวงดนตรีเกษมศรี วงดนตรีคีตศิลป์ และวงดนตรีสุภาภรณ์

1.1 ประวัติความเป็นมาของวงดนตรีไทยสากล พบว่า วงดนตรีเกษมศรีก่อตั้งเมื่อ พ.ศ. 2517 โดย ร.อ. สมคิด เกษมศรี วงดนตรีคีตศิลป์ก่อตั้งเมื่อ พ.ศ. 2535 โดย วัชระ ปันศิริ และวงดนตรีสุภาภรณ์ก่อตั้งเมื่อ พ.ศ. 2530 โดย สุภาภรณ์ ชำนิราชกิจ ซึ่งเจ้าของวงดนตรีได้เริ่มต้นจากการเป็นนักร้อง นักดนตรี โดยได้รับการประสิทธิ์ประสาททางด้านดนตรีไทยสากลจากครูเพลงหลายท่าน จนมีการพัฒนาความสามารถจากขั้นการเป็นนักร้องนักดนตรีจนถึงขั้นก่อตั้งวงดนตรีไทยสากลของตนเอง สอดคล้องกับทฤษฎีวิวัฒนาการ (Vago, 1980: 33-62) การเปลี่ยนแปลงของสังคมเป็นกระบวนการที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างเป็นขั้นตอนตามลำดับ โดยมีการเปลี่ยนแปลงจากขั้นหนึ่งไปสู่อีกขั้นหนึ่งในลักษณะที่มีการพัฒนาและก้าวหน้ากว่าขั้นที่ผ่านมา โดยวงดนตรีไทยสากลยังคงอนุรักษ์การแสดงดนตรีและวัฒนธรรมการแสดงดนตรีตั้งแต่เริ่มการแสดงจนจบการแสดงในรูปแบบดั้งเดิมและรูปแบบใหม่ตามการเปลี่ยนแปลงทางสังคม สอดคล้องกับงานวิจัยของ ฐาปนีย์ สังสิทธิ์ (2556: 59) ที่กล่าวว่า เมื่อยุคสมัยและบริบททางสังคมมีความเปลี่ยนแปลง ก็ได้มีการแสดงโขนขึ้นอีกมากมาย เช่น โขนธรรมศาสตร์ โขนรามคำแหง โขนกรมศิลปากร โขนเฉลิมพระเกียรติ โขนศาลาเฉลิมกรุง เป็นต้น ความแตกต่างเหล่านี้อาจเกิดขึ้นจากผู้สร้างหรือผู้ลงทุน ต้องการให้โขนมีรูปแบบและอัตลักษณ์เป็นของตนเอง และอาจด้วยประเทศไทยได้รับอิทธิพลจากตะวันตกในด้านศิลปวัฒนธรรม ความทันสมัยของเทคโนโลยีจากสื่อต่างๆ เลยทำให้โขนในฐานะศิลปะประจำชาติมีบทบาทและความสำคัญน้อยลง อีกเหตุสำคัญคือคนส่วนใหญ่ขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการแสดงโขนอย่างเพียงพอ ความมั่งคั่ง คุณค่า ความหมาย ความรู้สึก ที่การแสดงโขนต้องการสื่อจึงล่องลอยหายไปโดยผู้ชมจับต้องไม่ได้ เป็นเพียงศิลปะความบันเทิงแค่ชั่วคราว ภาครัฐจึงต้องคิดทบทวนและเร่งจัดเข้าสู่ระบบการศึกษา ซึ่งเป็นองค์กร ที่จัดกระบวนการสืบทอดวัฒนธรรมของทุกชาติและทุกสังคม รวมถึงผลักดันและให้การสนับสนุนอย่างจริงจัง ซึ่งอาจทำให้ศิลปะของการแสดงโขนคงอยู่อย่างมีคุณค่าในสังคมที่มีความเปลี่ยนแปลงได้สืบไป และ อาจารย์ รุ่งเจริญ (2556 : 28) กล่าวว่า การเปลี่ยนแปลงทางวัฒนธรรมในปัจจุบัน ทำให้ความสนใจของนักท่องเที่ยวจึงเปลี่ยนไป แนวทางในการจัดการแสดงเพื่อดึงดูดนักท่องเที่ยวจึงต้องปรับเปลี่ยน เพราะสื่อบันเทิงในรูปแบบต่างๆ มีความทันสมัยเพิ่มขึ้นในปัจจุบัน ทำให้ผู้คนนิยมศิลปะการแสดงพื้นบ้านลดลง จึงควรวางบทบาทของศิลปะการแสดงพื้นบ้านใหม่ เพื่อนำมาใช้เรียกร้องความสนใจจากนักท่องเที่ยวให้เกิดประสิทธิผล ซึ่งการแสดงพื้นบ้านมีลักษณะที่สามารถยืดหยุ่นและผสมผสานการแสดงให้เป็นที่ไปตามประเพณีหรือการแสดงสมัยใหม่ได้ ถือเป็นแนวโน้มที่ดี ที่จะปรับตัวให้สามารถอยู่ได้กับการเปลี่ยนแปลงในสังคม การคงอยู่ของการแสดงพื้นบ้านจึงขึ้นอยู่กับ การปรับเปลี่ยนให้สอดคล้องและตรงความต้องการของผู้ชมและถ้ามีการคิดสร้างสรรค์ในการนำเทคนิคต่างๆ ที่ทันสมัยมาปรับใช้กับการแสดง ที่สามารถสร้างรายได้ให้แก่ชาวบ้านในชุมชน แต่ต้องระมัดระวังไม่ให้เป็นการทำลายรูปแบบดั้งเดิมของการแสดง เพื่อให้การนำมาใช้ประโยชน์นี้ไม่เป็นการทำลายวัฒนธรรมดั้งเดิม

1.2 การดำเนินการจัดตั้ง การก่อตั้งวงดนตรีไทยสากลทั้ง 3 วงดนตรี มีหลักการในการเริ่มก่อตั้งวงดนตรีอยู่ 4 ประการด้วยกัน คือ 1) โน้ตเพลง ซึ่งโน้ตเพลงนั้นเป็นวัสดุสิ่งของหรืออุปกรณ์ที่จำเป็นอย่างมากของวงดนตรีไทยสากล เพราะเป็นสิ่งอำนวยความสะดวกในการแสดงดนตรีและการบริหารทางด้านดนตรี สอดคล้องกับการบริหาร 4Ms (จันทร์ธานี สงวนนาม, 2554: 13 ; อ้างอิงมาจาก Greenwood, 1965) ที่กล่าวว่า วัสดุสิ่งของ (Material) จัดเป็นอุปกรณ์ที่อำนวยความสะดวกในการบริหาร 2) ต้องมีความสามารถในการประพันธ์เพลง หรือมีสมาชิกในวงดนตรีที่มีความรู้ความสามารถทางด้านประพันธ์คำร้องและทำนอง สอดคล้องกับการบริหาร 4Ms (จันทร์ธานี สงวนนาม, 2554: 13 ; อ้างอิงมาจาก Greenwood, 1965) คน (Man) ผู้ซึ่งจะทำให้งานเป็นผลขึ้นมา โดยการนำเอาความสามารถของคนทำให้เกิดผลงานในจุดมุ่งหมายเดียวกัน 3) บุคลากรทางด้านนักร้องและนักดนตรีประจำวงดนตรี ต้องมีความรู้ความสามารถทางด้านดนตรี สอดคล้องกับงานวิจัยของ ปิยพันธ์ แสนทวีสุข (2552: 182-198) ที่พบว่า บุคลากรทางดนตรีต้องมีทักษะทางดนตรีหรือความรู้ทางทฤษฎีสูง 4) เงินทุนในการจัดตั้งวงดนตรี โดยวงดนตรีไทยสากลทั้ง 3 วง มี

ต้นทุนที่แตกต่างกัน สอดคล้องกับงานวิจัยของ มาริสา ลิมานนท์ (2547: 99-101) พบว่า ผู้ประกอบการโรงเรียนดนตรีเอกชนมีเงินทุนในการก่อตั้งโรงเรียนต่างกันระยะเวลาก่อตั้งต่างกัน ลักษณะของดนตรีที่เปิดสอนต่างกัน วุฒิต่างกัน ดนตรีต่างกัน และประสบการณ์ในการเพิ่มพูนความรู้เกี่ยวกับการบริหารต่างกัน

1.3 ผลงานด้านการแสดงดนตรี

ผลงานเพลงของวงดนตรีไทยสากล เป็นเพลงที่ได้ประพันธ์คำร้อง ทำนอง และการเรียบเรียงเสียงประสานเป็นผลงานของทางวงดนตรีไทยสากลที่ได้ประพันธ์ขึ้น และผลงานที่นำมาแสดงของวงดนตรีไทยสากลเป็นเพลงสุนทราภรณ์ หรือแนวเพลงกรมประชาสัมพันธ์ หรือแนวเพลงลูกกรุง เพราะเพลงไทยสากลเป็นเพลงที่มีเนื้อหาไพเราะฟังแล้วเกิดความสุขใจ คลายอารมณ์จากกิจกรรมที่ดำเนินมาทั้งวัน ซึ่งถือได้ว่าผลงานของวงดนตรีไทยสากลยังได้รับความนิยมในปัจจุบัน สอดคล้องกับงานวิจัยของ กฤษณะ เถลิงเกียรติ (2541) ที่ทำการศึกษารื่อง การศึกษาพฤติกรรมวัยรุ่นต่อการซื้อเทปและซีดีเพลงไทยสากล ศึกษากรณี: นักศึกษาระดับอุดมศึกษาในกรุงเทพมหานคร พบว่า นักศึกษาส่วนใหญ่มีทัศนคติเกี่ยวกับเพลงไทยสากล ที่มีเนื้อหาความไพเราะของบทเพลงเป็นที่ถูกใจโดยส่วนตัวของผู้ฟัง และมีได้คำนึงถึงค่ายเทปหรือรูปร่างหน้าตาของศิลปินมากนักเพราะวัตถุประสงค์ในการฟังเพลงของนักศึกษาส่วนใหญ่ใช้การฟังเพลงเพื่อการพักผ่อนสมอง และงานวิจัยของ จารุพิมพ์ นภายน (2540: 284-290) ได้ศึกษาเพลงไทยสากลประเภทเพลงสังคีตสัมพันธ์ พบว่า คำร้องเป็นการสะท้อนให้เห็นถึงอารมณ์เศร้า อารมณ์สนุกสนานร่าเริง คำร้องยังเป็นการนำธรรมชาติมาเปรียบเทียบกับอารมณ์และพฤติกรรมมนุษย์ คำร้องยังนำความเชื่อแบบไทยมาสัมพันธ์กับชีวิตมนุษย์ และยังสะท้อนถึงชีวิตความเป็นอยู่ของชีวิตคนไทยในชนบท

2. วิธีการบริหารจัดการของวงดนตรีเกษมศรี วงดนตรีคีตศิลป์ และวงดนตรีสุภาภรณ์

2.1 การรับงานการแสดงดนตรี ในการรับงานของวงดนตรีไทยสากลทั้ง 3 วงดนตรีนั้น เป็นการติดต่อโดยตรงกับหัวหน้าวงดนตรี เพราะหัวหน้าวงดนตรีเป็นผู้บริหารงานทั้งหมดของวงดนตรี สอดคล้องกับการบริหาร 4Ms (จันทร์ณี สงวนนาม, 2554: 13 ; อ้างอิงมาจาก Greenwood, 1965) ความรู้ในการจัดการ (Management) เป็นความสามารถของผู้บริหารในอันที่จะดูแลและประสานกิจกรรมต่างๆ ให้ดำเนินลุล่วงไปตามวัตถุประสงค์หรือเป้าหมายที่กำหนดไว้ จากนั้นหัวหน้าวงดนตรีมีหน้าที่วางแผนการแสดงดนตรีให้สอดคล้องกับงานดนตรีที่ได้ติดต่อไว้ สอดคล้องกับงานวิจัยของ สุพจน์ เจนณะสมบัติ (2542) พบว่า โรงเรียนที่ได้รับรางวัลชนะเลิศแห่งประเทศไทยมีการจัดการวงโยชวาทิตดังนี้ ด้านการวางแผน มีการกำหนดวัตถุประสงค์ในการจัดกิจกรรม ทำแผนปฏิบัติ ติดตามผลเมื่อสิ้นสุดโครงการ และนำผลไปเป็นข้อมูลใช้ในการเตรียมหรือวางแผนการจัดกิจกรรมครั้งต่อไป

2.2 การแบ่งหน้าที่ หัวหน้าวงดนตรีวางแผนและแบ่งหน้าที่รับผิดชอบเป็น 4 ส่วน คือ 1) หัวหน้านักร้องติดต่อนักร้องในที่มงาน 2) หัวหน้าฝ่ายนักดนตรีจัดเตรียมนักดนตรี 3) ฝ่ายโน้ตเพลงจัดเตรียมโน้ตเพลง โดยหัวหน้าวงดนตรีไทยสากลเป็นผู้คัดเลือกเพลงให้เหมาะกับนักร้อง 4) ฝ่ายเครื่องดนตรีจัดเครื่องดนตรีไปติดตั้งเครื่องดนตรี และประสานงานเกี่ยวกับเครื่องเสียง โดยทั้ง 4 ฝ่ายต้องประสานงานเกี่ยวกับสถานที่ที่จะไปแสดงดนตรีและประเภทของงาน สอดคล้องกับงานวิจัยของ สิทธิ สิทธิการุณย์ (2545: 115) พบว่า การบริหารที่เป็นการดำเนินการในระดับของคณะกรรมการนักเรียนวงโยชวาทิตทั้งสองโรงเรียน มีการแบ่งหน้าที่รับผิดชอบในการจัดกิจกรรม

2.3 บุคลากรของวงดนตรี บุคลากรหลักทางด้านวงดนตรีไทยสากล ได้แก่ 1) หัวหน้าวงดนตรี 2) บุคลากรทางด้านนักร้อง 3) บุคลากรทางด้านนักดนตรี ซึ่งบุคลากรทั้งหมดเป็นส่วนสำคัญที่ก่อให้เกิดความสำเร็จทางด้านการบริหารดนตรี สอดคล้องกับสมาคมนักแต่งเพลง (2526: 7) การก่อตั้งวงดนตรีของกรมโฆษณาการ เพื่อบรรเลงเพลงส่งไปกระจายตามสถานีวิทยุและตามสถานที่ต่างๆ โดยมี เอื้อ สุนทรสนาน เป็นหัวหน้าวง เวท สุนทรจามร เป็นผู้ช่วย นักร้องรุ่นแรกๆ ที่สำคัญ เช่น จุรี โมรากุล, มณฑนา โมรากุล, ล้วน ควันธรรม, รุจี อุทัยกร, สุภาพ รัชมีทัต, ชวลี ช่วงวิทย์ เป็นต้น โดยมีนักดนตรีนักแต่งเพลงประจำวงที่สำคัญ คือ เอื้อ สุนทรสนาน, เวท สุนทรจามร, ล้วน ควันธรรม และแก้ว อัจฉริยะกุล

2.4 การควบคุมในการซ้อมดนตรี หัวหน้าวงดนตรีควบคุมวงดนตรีเพื่อการแสดงด้วยการซ้อมก่อนการแสดง พร้อมจัดเพลงเพื่อเตรียมในการแสดง โดยจัดตารางนัดหมายนักร้องให้มาซ้อมการขับร้องกับหัวหน้าวงดนตรี

ด้วยเปียโน เมื่อถึงวันในการแสดงจะจัดเตรียมโน้ตเพลง เพื่อให้กับนักดนตรีในการแสดงดนตรี ซึ่งเป็นการควบคุมในการเตรียมพร้อมของการแสดง สอดคล้องกับงานวิจัยของ ธนาคาร แพทย์วงษ์ (2541: 347-380) พบว่า ด้านการจัดทำแผนการฝึก โรงเรียนที่ศึกษาส่วนใหญ่มีการประชุมเตรียมการในการกำหนดระยะเวลาในการฝึกซ้อม การควบคุมและจัดตารางฝึกที่มีความชัดเจนในการปฏิบัติ และ Bentley Shallahamer และคณะ (1986) พบว่า การเล่นดนตรีเพื่อหวังในความสำเร็จที่จะตามมา คือ การวางแผนการฝึกซ้อมดนตรี และ Droie (2005) พบว่า เพลงที่ผ่านการซ้อมจะให้คุณค่าของเพลงนั้นมากกว่าเพลงที่ไม่ได้ซ้อม

2.5 การประสานงาน วงดนตรีไทยสากลก่อนการแสดงนั้น หัวหน้าวงดนตรีเป็นผู้บริหารสูงสุด และมอบหมายให้หัวหน้านักร้อง นักดนตรี เป็นผู้ดูแลประสานงาน ได้แก่ 1) ประสานงานกับนักดนตรี ให้รับทราบเกี่ยวกับวันเวลาของงานการแสดง 2) ประสานงานนักร้องให้รับทราบเกี่ยวกับวันเวลาของงานการแสดง 3) ประสานงานให้ทางฝ่ายเครื่องดนตรีจัดเตรียมเครื่องดนตรีและโน้ตเพลงให้ตรงกับงานที่ไปแสดง 4) ประสานงานติดต่อเครื่องเสียงให้ตรงกับที่ทางเจ้าภาพต้องการ สอดคล้องกับงานวิจัยของ สิทธิ สิทธิการุณย์ (2554: 115) พบว่า การบริหารในระดับโรงเรียนซึ่งเป็นระดับนโยบาย และการอำนวยการ มีผู้อำนวยการเป็นผู้บริหารสูงสุด และมอบหมายให้ผู้อำนวยการเป็นผู้ดูแลและประสานงานกับอาจารย์ผู้ฝึกสอนวงโยชวาทิตในทุกๆ ด้านของการแสดงวงโยชวาทิต

2.6 การประชาสัมพันธ์ในการจัดแสดง การประชาสัมพันธ์ในการแสดงดนตรีของวงดนตรีนั้น เมื่อกำลังแสดงดนตรีงานใดงานหนึ่งทางวงดนตรีจะประชาสัมพันธ์ถึงงานต่อไป และประชาสัมพันธ์ถึงความสำเร็จของการจัดงานแต่ละงานการแสดงที่เกี่ยวข้องกับบุคคลที่ได้จัดหางานดนตรีของตนมาแสดงก่อนที่จะจบการแสดงดนตรีไทยสากลของงานนั้นๆ การจัดคอนเสิร์ตของวงดนตรีไทยสากลแต่ละครั้งมีการเชิญชวนผู้ชื่นชอบผลงานเพลงทั้งการติดต่อโดยตรงและประชาสัมพันธ์โดยการจัดทำแผ่นพับ แผ่นโฆษณางาน และประกาศงานทางวิทยุหรือทางโทรทัศน์ เพื่อบรรลุถึงวัตถุประสงค์ของการจัดงาน โดยการดำรงไว้ซึ่งเอกลักษณ์ของการแสดงดนตรีไทยสากล

2.7 อัตราค่าจ้างในการจัดแสดง ในการติดต่อการแสดงนั้นทางเจ้าภาพจะต้องจ่ายเงินเป็นค่ามัดจำก่อนจำนวน 50% และจ่ายที่เหลือเมื่อเริ่มงาน การบรรเลงเพลงแรกถือได้ว่าเป็นการแสดงดนตรีตามสัญญาของการแสดงแล้ว โดยมีการจัดดนตรีที่เหมาะสมกับรายการแสดงดนตรีตั้งแต่เครื่องดนตรี 1 ชิ้น ถึง เครื่องดนตรี 19 ชิ้น นักร้อง 2 คน ถึง 15 คน ราคาของขนาดวงดนตรีราคา 5,500- 70,000 บาท

สรุปการวิจัย

1. ประวัติวงดนตรีเกษมศรีก่อตั้งโดย สมคิด เกษมศรี เมื่อ พ.ศ. 2517 วงดนตรีสุภาภรณ์ก่อตั้งโดย สุภาภรณ์ ชานีราชกิจ เมื่อ พ.ศ. 2530 วงดนตรีคีตศิลป์ก่อตั้งโดย วัชร บันศิริ เมื่อ พ.ศ. 2535 และวงดนตรีสุภาภรณ์ก่อตั้งโดย สุภาภรณ์ ชานีราชกิจ เมื่อ พ.ศ. 2530 องค์ประกอบของการก่อตั้งวงดนตรีไทยสากลมีองค์ประกอบสำคัญ 4 ประการ คือ 1) ต้องมีโน้ตเพลงไทยสากล 2) บุคคลที่มีความสามารถในการประพันธ์คำร้อง ทำนอง และเรียบเรียงเสียงประสาน 3) บุคลากรทางด้านนักร้องและนักดนตรีประจำวงดนตรี 4) เงินทุนในการจัดตั้งวงดนตรี วงดนตรีไทยสากลรับงานจากผู้ติดต่อ โดยผู้มาติดต่องานส่วนใหญ่เป็นผู้ที่นิยมเพลงสุนทราภรณ์หรือแนวเพลงกรมประชาสัมพันธ์ เพื่อไปแสดงในงานมงคลสมรส งานครบรอบสมรส งานฉลองวันเกิดหรืองานแซ่บ งานเลี้ยงรุ่น งานที่เกี่ยวข้องกับองค์กรเอกชน หน่วยงานราชการ และสถาบันต่างๆ เช่น โรงเรียน มหาวิทยาลัย เป็นต้น ผลงานที่บันทึกเสียงเพื่อเผยแพร่ เป็นผลงานที่วงดนตรีได้ประพันธ์คำร้อง ทำนอง เรียบเรียงเสียงประสาน นำเพลงในแนวเพลงสุนทราภรณ์มาแสดงสด หรือบันทึกเสียงดนตรีและขับร้องใหม่

2. วิธีการบริหารจัดการวงดนตรีไทยสากล เป็นระบบการบริหารจัดการที่เกี่ยวข้องโดยตรงของวงดนตรีไทยสากล เพื่อให้กระบวนการบริหารบรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดอย่างมีประสิทธิภาพ โดยมีปัจจัยในการบริหารวงดนตรีไทยสากล ได้แก่ 1) การวางแผนในการรับงานการแสดงดนตรี โดยการวางแผนการแสดงดนตรีให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ 2) การแบ่งหน้าที่การรับผิดชอบ โดยการแบ่งหน้าที่เป็น 4 ส่วน คือ หัวหน้านักร้อง หัวหน้าฝ่ายนักดนตรี ฝ่ายจัดเตรียมโน้ตเพลง และฝ่ายจัดเตรียมเครื่องดนตรี 3) บุคลากรของวงดนตรี ได้แก่ หัวหน้าวงดนตรี นักร้อง นักดนตรี พนักงานจัดเตรียมเครื่องดนตรี 4) การควบคุมในการซ้อมดนตรี ด้วยการจัดให้มีการซ้อมดนตรีและควบคุมด้วย

หัวหน้าวงดนตรี 5) การประสานงานจัดเตรียมอุปกรณ์ มอบหมายให้หัวหน้านักร้อง นักดนตรี ให้รับทราบเกี่ยวกับวัน เวลาของการแสดงและจัดเตรียมอุปกรณ์ 6) การประชาสัมพันธ์ในการจัดแสดง โดยการจัดทำแผ่นพับ แผ่นโฆษณา งาน และประกาศงานทางวิทยุหรือทางโทรทัศน์ 7) และอัตราค่าจ้างในการจัดแสดง เป็นราคาที่เหมาะสมกับขนาดของวง ดนตรี

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะเพื่อนำผลวิจัยไปใช้

การบริหารจัดการวงดนตรีไทยสากลในประเทศไทย ผลงานวิจัยนี้เป็นแบบอย่างที่ดีในการบริหาร ทางด้านดนตรีไทยสากล ซึ่งเป็นแนวเพลงที่ควรอนุรักษ์และส่งเสริม อันเป็นเอกลักษณ์เฉพาะทางด้านวัฒนธรรมดนตรี ของประเทศไทย โรงเรียนควรตระหนักถึงความสำคัญของดนตรีไทยสากล ควรให้มีการเรียนการสอนและการแสดง ดนตรีในแนวเพลงไทยสากล เพื่อปลูกฝังค่านิยมรักมรดกทางวัฒนธรรมดนตรี สร้างความรู้สึกของความภาคภูมิใจของ มรดกทางวัฒนธรรมดนตรีไทยสากล กระทรวงศึกษาธิการและกระทรวงวัฒนธรรมควรใช้กระบวนการวิจัยในการศึกษา และการเก็บรักษาและส่งเสริมวัฒนธรรมทางด้านดนตรีไทยสากล สร้างกระบวนการเรียนรู้และการศึกษาทางด้านการ บริหารดนตรีไทยสากล ตลอดจนการนำมาแสดงเผยแพร่ ให้เกิดความภาคภูมิใจให้กับเอกลักษณ์ทางวัฒนธรรมดนตรี ไทยสากล

ข้อเสนอแนะสำหรับการศึกษาวิจัยในอนาคต

ข้อเสนอแนะสำหรับการศึกษาวิจัยในอนาคตควรได้รับการสนับสนุนและได้รับการรวมหัวข้องานวิจัย จากการบริหารทางด้านดนตรี การศึกษาเปรียบเทียบการบริหารทางด้านดนตรีไทยสากล ของดนตรีไทยสากลกับการ บริหารทางด้านดนตรีแนวเพลงอื่นๆ ที่มีอยู่ในประเทศไทยและต่างประเทศ และควรนำไปศึกษาการบริหารจัดการ ทางด้านดนตรีในประเด็นอื่นๆ เช่น การบริหารจัดการทางด้านดนตรีที่เกี่ยวข้องกับนักร้อง การบริหารจัดการทางด้าน ดนตรีที่เกี่ยวข้องกับนักดนตรี การบริหารจัดการทางด้านดนตรีที่เกี่ยวข้องกับนักประพันธ์ทำนอง คำร้อง นักเรียบเรียง เสียงประสาน การบริหารจัดการทางด้านดนตรีที่เกี่ยวข้องกับทางด้านเครื่องเสียง และการบริหารจัดการทางด้านดนตรี ที่เกี่ยวข้องกับการแสดงผลศิลปะทางด้านการแสดงสมัยใหม่

เอกสารอ้างอิง

กฤษณะ เถลิงเกียรติ. (2541). การศึกษาพฤติกรรมวัยรุ่นต่อการซื้อ เทปและซีดีเพลงไทยสากล ศึกษากรณี :

นักศึกษาระดับอุดมศึกษาในกรุงเทพมหานคร. ระดับปริญญาโท วิทยาลัยนพนธ์บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ. ถ่ายเอกสาร.

จารุพิมพ์ นภายน. (2540). เพลงสังคีตสัมพันธ์. ระดับปริญญาโท วิทยาลัยนพนธ์ศิลปกรรมศาสตร์มหาบัณฑิต

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.

จันทร์ธานี สงวนนาม. (2554). ทฤษฎีและแนวปฏิบัติในการบริหารสถานศึกษา. กรุงเทพฯ : บุ๊คพอยท์.

ฐาปนีย์ สังสิทธิ์วงศ์ (2556,มกราคม-มิถุนายน) **ไขห่อ: ศิลปะประจำชาติไทยและสื่อวัฒนธรรมในบริบทสังคมร่วม**

สมัย. วารสารสถาบันวัฒนธรรมและศิลปะ. ปีที่ 14 (2) : 59

ธนาคาร แพทย์วงษ์. (2541) การศึกษาแผนการฝึกและการคัดเลือกนักดนตรีสำหรับวงโยธวาทิตในโรงเรียน **มัธยมศึกษา. ระดับปริญญาโท วิทยาลัยนพนธ์ศิลปกรรมศาสตร์มหาบัณฑิต คณะดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล. ถ่ายเอกสาร.**

ป. พิบูลสงคราม, จอมพล. (2482). **ประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี. กรุงเทพฯ : สำนักนายกรัฐมนตรี.**

- ปิยพันธ์ แสนทวีสุข. (2552). ยุทธศาสตร์การบริหารจัดการการศึกษาดนตรีของสถาบันอุดมศึกษาในประเทศไทย. ระดับปริญญาเอก วิทยานิพนธ์ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต คณะบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยภาคตะวันออกเฉียงเหนือ. ถ่ายเอกสาร.
- มาริสสา ลิมานนท์. (2547). กลยุทธ์ทางการตลาดและลักษณะการบริหารงานในทัศนะของผู้ประกอบการโรงเรียนดนตรีเอกในเขตกรุงเทพฯ. ระดับปริญญาโท วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต คณะบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- รุ่งฤดี ห่อนาค. (2541). รูปแบบการดำเนินชีวิตการเปิดรับเพลงกับความพึงพอใจที่มีต่อเพลงไทยสากลของเยาวชนในกรุงเทพมหานคร. ระดับปริญญาโท วิทยานิพนธ์นิเทศศาสตรมหาบัณฑิต คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ถ่ายเอกสาร.
- สมบัติ กิ่งกาญจนวงศ์. (2534). การวิเคราะห์เพลงลูกกรุง. ระดับปริญญาโท วิทยานิพนธ์ศิลปกรรมศาสตร์มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- สมาคมนักแต่งเพลง, กฎหมายลิขสิทธิ์. (2526). **ในเบื้องหลังเพลงดัง**. กรุงเทพฯ: สยามออฟเซต.
- สิทธิ สิทธิการุณย์. (2545). การบริหารกิจกรรมนักเรียนด้านการจัดการวงโยธวาทิต : กรณีศึกษาโรงเรียนวัดสุทธิวรารามและโรงเรียนมงฟอร์ตวิทยาลัย. ระดับปริญญาโท วิทยานิพนธ์นิเทศศาสตรมหาบัณฑิต คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ถ่ายเอกสาร.
- สุกรี เจริญสุข. (2532). **จะฟังเพลงอย่างไรให้ไพเราะ**. กรุงเทพฯ : เรือนแก้ว.
- _____. (2538). **แดนและแดนรวงของชาวสยาม**. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : Dr.Sax.
- สุพจน์ เจนณะสมบัติ. (2542). การศึกษาการบริหารกิจกรรมนักเรียน ด้านการจัดการวงโยธวาทิตของโรงเรียนมัธยมศึกษาที่ได้รับรางวัลชนะเลิศแห่งประเทศไทย ระหว่างปี พ.ศ. 2539 – 2542. ระดับปริญญาโท วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต คณะบริหารการศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ถ่ายเอกสาร.
- อาจารย์ รุ่งเจริญ. (2556, มกราคม-มิถุนายน). การใช้เอกลักษณ์จากศิลปะการแสดงพื้นบ้านเพื่อการส่งเสริมการท่องเที่ยวทางวัฒนธรรม : กรณีศึกษาจังหวัดสุพรรณบุรี. วารสารสถาบันวัฒนธรรมและศิลปะ. ปีที่ 14 (2) : 28

References

- Arjree Rungcharoen. (2013, Jan-June). **The Use of Folk Art Uniqueness to Promote Cultural Tourism: A Case Study of Suphanburi Province**. Institute of Culture and Arts Journal. Vol 14 (2): 28
- Bentley Shellahamer, James Swearingen, & Jon Woods. (1986). **The Marching Band Program**. Oskaloosa : L.C. Barnhouse Company.
- Droe, K. (2005). **Effects of Teacher Approval and Disapproval of Music and Performance Familiarity on Middle School Student' Music Preference**. Doctoral Dissertation, Florida: The Florida State University.
- Greenwood, W. T. (1965). **Management and organization behavioral theories : An interdisciplinary approach**. New York: South-Western.
- Jarupim Napayon, J. (1997) **"Sangkeet: An Analysis of Thai Popular Music Applied From Thai Traditional Music By Suntraporn Band in 1954"**. Master's Degree. Dissertation, Bangkok: Srinakharinwirot University.

- Juntrane Sangonnam. (2011). **Theory and Practice of Education**. Bangkok: Book Pion.
- Krisana Taluengkeat. (1998). **A Study of Adolescents to Buy. Tapes and CDs of Thai Popular Musical Band Case Study: College Students in Bangkok**. Master's Degree. Dissertation, Bangkok: Huachiew Chalermprakiet University. Copyrights.
- Marisa Limanon. (2004). **“Marketing Strategies and Management Function from the Perspectives of the Private Musical School’s Owner’s Owners in Bankok”**. Master's degree. Dissertation, Bangkok: Srinakharinwirot University.
- P. Piboonsongkram. (1939). **Announcement of The Prime Minister**. Bangkok: Office of the Prime Minister.
- Piyapun Santavesuk. (2552). **Management strategies for the organization of music education in higher education institutions in Thailand**. Doctoral degree. Muang Khon: Kaen North Eastern University
- Rungrudee Honarak. (2009). **Lifestyle, Music Selective Exposure and Gratifications of Thai Poplar Music Amongtouth in Bangkok**. Master's Degree. Dissertation, Bangkok: Srinakharinwirot University.
- Sitti Sittikaroon. (2002). **“A Study of Student Activity Administration Concerning The Military Band Management: A Case Study of Watsuthiwararam and Monfort College”**. Master's Degree. Dissertation, Bangkok: Chulalongkorn University.
- Sombat Kinkanjanawong . (1991) **Analysis of Pang Luk Krung**. Master's degree. Dissertation, Bangkok: Srinakharinwirot University.
- Sukree Chareonsuk. (1995). **Tuba and Brass Band of The Siamese**. (Edition 2) Bangkok: Dr.Sax.
- . (1996). **Meaning of Music**. Bangkok: Music Street Journal. 1(1): 42-43, October.
- Supojn Jannasombut (1999) **“The Study of Administration Activity Student Side Arrangement Military Band Education of A High School Where Receives A Reward Championships of Thailand Between Year 1996–1999”**. Master's Degree. Dissertation, Bangkok: Chulalongkorn University.
- Tanakran Patwong. (2010) **“A Study of The Rehearsal Planning and Ausition for Marching Band in Secondary Schools”**. Master's Degree. Dissertation, Nakronpatrom: Mahidol University.
- Thapanee Sungsitivong. (2013, Jan-June). **Khon: Thai Traditional Arts and Cultural Media In Contemporary Society Contex**. Institute of Culture and Arts Journal. Vol 14 (2): 59
- The Compose Song Lyrics Association. (1983). **In Behind of Popular Music**. Bangkok: Sayaim of Set.
- Vago. (1980). **Social change**. New York: Holt, Rinehart & Winston.